

ลึกต้นของความสงบ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ความสงบใจ เรื่องของความสงบ เราคิดว่าความสงบเป็นความสุขอย่างยิ่ง ความสงบนะ แต่สงบอย่างไร ถ้าเรามองถึงความสงบ ในศาสนาใน นตฺถิ สนฺตปิรํ สุขํ ความสงบของใจ ถ้าเราทำความสงบของใจ เริ่มต้นทำความสงบของใจ เห็นไหม เราทำความถูกต้อง ใจมันก็จะยอมรับความสงบอันนั้น ทำความถูกต้อง แล้วมันก็จะยอมรับกันเองเป็นความสงบภายใน เป็นความสงบภายในเข้าไป ทำความสงบภายในเข้าไปมันก็เหมือนกับเราวางหญ้าทางพง เราวางออกๆ เราวางออกๆ นั้นความสงบอย่างหนึ่ง เราคิดว่าเราเป็นการวางออกไป

การทำสมาธิ หรือว่าเวลาเกิดอารมณ์ขึ้นมา อารมณ์รุนแรงขึ้นมาต่อสู้อันนั้นนะ มันเหมือนกับ การเผาป่าไฟ การเผาป่าโดนไฟเผาเราเป็นหน้ากลองไปเลย แล้วก็โล่งไปหมดเลย แต่ก่อนที่มันจะสงบ ไฟมันเผาป่ารุนแรง อารมณ์เราเกิดขึ้นก็เหมือนกัน มันจะสงบไปโดยธรรมชาติ การวิปัสสนา หรือว่าการใช้ความคิด เราเข้าใจว่าเกิดสงครามใน สงครามมันเกิดขึ้นแล้วมันสงบ พอสงครามเกิดขึ้นแล้วสันติภาพเกิดขึ้น อันนั้นเป็นความสงบ เห็นไหม

เราว่าการทำลายกัน แต่ถ้าตามหลักวิปัสสนามันควรต้องเป็นอย่างนั้นจริงๆ ต้องทำลายกันนะ ทำลายทุกอย่างเลย ทำลายภายใน แต่ไม่กลับกัน ใจนี่มันเป็นวัตถุ แต่ถ้าเป็นใจแล้วมันเหมือนกับการก่อสร้างต่างหาก มันไม่เหมือนการทำลาย เหมือนกับการก่อสร้างขึ้นมา เช่น การทำความสงบ เห็นไหม กำหนดขึ้นมา ทำความดีขึ้นมา เก็บหอมรอมริบไป

อาจารย์มหาบัวบอกว่า หลวงปู่มั่นเก็บหอมรอมริบนะ วินัยแต่ละตัวนี่เก็บไว้ๆ เพื่อพยายามไม่ให้ผิดไม่ให้พลาดเลย เพื่อให้มันมีสมบัติขึ้นมา เห็นไหม การเก็บหอมรอมริบมันเหมือนกับน้ำ

น้ำ ความว่าง น้ำเป็นของนิ่ม มันเข้ากับสิ่งใดก็ได้ ยิ่งมีมากเท่าไร มันเป็นอารมณ์ความว่างเข้าไปนี้ มันเป็นอารมณ์ของใจ มันไม่ต้องใช้สิ่งภายนอกอะไร มันยิ่งว่างเท่าไร ถึงว่าความสงบคือความว่าง ภายใน เก็บหอมรอมริบขึ้นมาเป็นการประกอบขึ้นมา

อันนี้ก็เหมือนกัน การทำลายมันเป็นงานอย่างหนึ่ง อย่างเช่นว่าการเกิดสงครามขึ้นมา ไฟไหม้ทำลายออกไป แต่ถ้าเป็นวิปัสสนานี้มันเหมือนกับการก่อสร้างตัวต่างหาก เหมือนกับงาน การเกิดขึ้น เห็นไหม ในการจะสร้างตึกสร้างบ้าน กว่าตึกหลังหนึ่งจะเสร็จ โอ้โฮ! ต้องมีการ ก่อสร้างมากมายมหาศาลเลย แต่ถ้าสร้างเป็นตึกเป็นบ้านขึ้นมาแล้ว มันเป็นวัตถุที่ต้องรักษา แต่ใจ นี้ถ้ามันทำลายออกไปๆ การทำลายนี้มันมุกกลับกันไง การทำลายก็เหมือนการก่อสร้างใจ ขึ้นมา การก่อสร้างใจคือการทำลายทิฏฐิมานะของใจ

นี่ความสงบ สงบอย่างไร? สงบด้วยความเป็นสมาธิ เห็นไหม ไฟไหม้ป่าไป มันแตก มัน ทำลายป่าไปรุนแรงมากเลย ไฟไหม้ป่า เห็นไหม แต่เราก็มีอยู่ในความว่างอย่างนั้นมันได้ ประโยชน์อะไรขึ้นมา แต่ถ้าการทำงานขึ้นมา นี้ สงครามเกิดขึ้น การทำลายเกิดขึ้น ไฟไหม้ป่าส่วน ไฟไหม้ป่า มันทำลายวัชระ ทำลายพวกวัชพืช ทำลายพวกที่ว่าเป็นเสี้ยนหนามที่ดำดินเรา ไม่ให้เรา เดินสะดวกสบาย

แต่ถ้าเกิดสงครามนี้มันทำลายข้าศึกศัตรู การทำลายข้าศึกศัตรูคือการทำลายข้าศึกศัตรูของ ใจ การทำลายข้าศึกศัตรู เห็นไหม การกิเลสมานะมันอยู่ในหัวใจ นั่นการทำลาย ต้องทำลาย จุดที่ ตรงไหนที่มันเป็นสิ่งที่สงวนได้นี้ต้องทำลายทั้งหมด ทำลายเข้าไปเท่าไรมันเหมือนกับการก่อสร้าง ตัว มันพลิกกลับกันตรงนี้ไง

ถ้าโลก นี้ความเห็นของโลกคือความเห็นของเรา วัตถุสมมุตินี้ มันไม่กล้าทำลายวัตถุ ไม่ กล้าทำลายของที่เราสงวนรักษา แต่ถ้าเป็นทางธรรมแล้ว ยิ่งทำลายเท่าไร เพราะว่ายิ่งสงวนรักษา นั้นกิเลสมันรักษาใจ กิเลสมันสงวนรักษาใจอันนั้นไว้ กิเลสมันสงวนรักษา มันทิฏฐิ มันมานะ มัน พยายามสงวนรักษาของมันไว้ เห็นไหม

ทีนี้การทำลายเข้าไป กว่าจะทำลายได้มันต้องอาศัยความสงบของใจ คือว่าไฟไหม้ป่าเข้าไป ก่อน ความสงบที่ว่าความสงบนี้เป็นความสุขอย่างยิ่ง สงบแค่ไหนถึงว่าเป็นความสงบแท้ ความ สงบเริ่มต้น...ไม่ต้องทำความสงบมันก็จะสงบโดยธรรมชาติของมัน แต่เราไม่รู้จักมันเอง

อันนี้ถึงว่า ศาสนาเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐมาก ซึ่งสิ่งที่กว้างขวาง ลึกซึ้ง ตัวที่มองไม่เห็นอยู่ข้างตัวเราแต่เรามองไม่เห็นใจ เราไม่สามารถเห็นได้ เห็นไหม นี่ความสงบมันต้องเกิดขึ้นโดยธรรมชาติของมัน คือว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา อนิจจัง เห็นไหม สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับไปเป็นธรรมดา ต้องทำลายเป็นธรรมดา แม้แต่ความฟุ้งซ่าน แม้แต่ความทุกข์ขนาดไหนมันก็ต้องทำลายเป็นธรรมดา แต่เราไม่เข้าใจตรงนี้

พอเราไม่เข้าใจตรงนี้บ๊อบเราก็พยายามจะไปกู้ยืมหรือค้นมันขึ้นมาใจ ถึงว่า อารมณ์ไม่เคยบูด ไม่เคยเน่า ความทุกข์ที่เจ็บปวดแสบร้อนในใจมันอุ่นกินได้ตลอดเวลา มันเป็นของใหม่อยู่เสมอ เห็นไหม อาหารการกินนี่มันยังบูดมันยังเน่าอยู่นี่

นี่คือธรรม ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทานไว้ เราก็พยายามจะเดินตามนั้น ขนาดมีตำราชี้แนะ เห็นไหม ให้ทำความสงบเข้าไปๆ ยังทำไม่ได้เลย ฉะนั้น เราถึงตั้งใจ อันนี้เป็นเหตุของเราไม่ได้ เราตั้งใจอันนี้เป็นฐานของเราไม่ได้ เพราะว่าเราไม่มีหลักยึด เราไม่เข้าใจตรงนี้เราก็คิดหลักอันนี้ไม่ได้

ธรรมชี้แล้ว ถึงว่า เราถึงไม่เห็นตามความเป็นจริง เราไม่เห็นตามความเป็นธรรม เห็นไหม เราไม่เห็นตามธรรม ธรรมสอนชี้ ธรรมสอนชี้ให้ไปอย่างหนึ่ง นี่ชี้ให้เราเดินตามนั้นไป ถ้าเห็นรู้แจ้ง รู้จริง นั่นเป็นสมบัติส่วนตัว ไม่ใช่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีกแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้บอกไว้เป็นธรรม เป็นศาสนธรรมคือคำสั่งสอน นี่คือธรรมที่ว่าเราจำมา นี่คือสัญญา นี่คือการจำได้ นี่คือสุตมยปัญญาจำมา แล้วรู้แจ้งนั่นเป็นธรรมส่วนตัว เห็นไหม

กัณฑ์มาก่อน กัณฑ์คือความพยายามจดจำมา ศึกษาма อันนั้นกัณฑ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้ามา แล้วประพฤติปฏิบัติคัดตนใจ นี่ทรมานตนคัดตน ความสงบจะเกิดขึ้นได้ มันต้องมีตรงนี้ก่อนใจ มันมีของมันโดยธรรมชาติที่ว่ามันหมุนไป เพราะเราไม่เห็นคุณค่าของมัน เราไม่เข้าใจมัน พอเราไม่เข้าใจมัน ความสงบอันนี้มันถึงน้อยลงๆ เห็นไหม ความสงบมันน้อยลง มันเป็นเอง

ความสงบน้อยลงหมายถึงว่า เวลามันสบายใจ ความสุขนั้นขึ้นมา “เอ! ทำไมเราทุกข์ ความทุกข์นี้มันผ่อนคลายไปได้” นี่ความสงบมันเกิดขึ้น แล้วเราจะต่อตรงนี้เข้าไป เห็นไหม นี่ความสงบมันจะมากขึ้นๆ ความสงบของใจมากขึ้นๆ นี่คือความสงบ

ความสงบเป็นสัมมาสมาธิ แต่ นตฺถิ สนฺติปริ สุขํ อันนั้นมันเป็นความสงบแท้ สงบจริงใจ สงบที่เกิดจากการต่อสู้กิเลสกับตัวเอง เห็นไหม ความสงบอันนี้มันจะให้เราได้วิปัสสนา ให้เราได้ แก่ใจตนคัดตน ถ้าเห็นความสงบอันนี้เข้าไป อาจารย์บอกว่า พออยู่พอกินใจ จิตที่มันมี สัมมาสมาธินี้พออยู่พอกิน ก็ว่ามันได้ความชุ่มเย็นของใจ มันมีความชุ่มเย็นของใจมาพอสมควร นี่พออยู่พอกิน ทำให้กิเลสค้นหา พื้นที่ของใจ พื้นที่ที่ใจจะให้มันมีที่งาน พอมิที่จะทำงานขึ้นมาได้

ไม่อย่างนั้นความสงบอันนี้มันก็ไฟไหม้ป่า ไหม้ไปเรื่อยๆ ไหม้ไปแล้วก็แล้วไป แล้วมันก็ ขึ้นมาใหม่ ไหม้ไปแล้ว ป่าเขียวก็พื้นที่ใหม่ๆ ไฟไหม้ป่า ความสงบของไฟไหม้ป่า ไหม้ป่าไปมันก็ เว้งว้างนะ ไฟไหม้ป่าไปนี่ราบไปหมดเลย เห็นไหม แต่ต้นไม้มันก็ต้องขึ้นมาอีก

ที่นี้ต้นไม้ขึ้นมามันช้านี่ แต่อารมณ์ของใจมันเร็ว อารมณ์มันหายไป คิดปั๊บมาทันที คิดปั๊บ นึกปั๊บมันจะมาทันที นี่มันเกิดขึ้นดับขึ้น มันเหมือนกับโอปปาติกะไง เกิดดับเดี๋ยวนั้นๆ เลย มันไว ขนาดนั้น แต่ต้นไม้ยังไวกว่าโอปปาติกะอีกนะ โอปปาติกะ เห็นไหม เกิดเป็นขึ้นรูปไปเหมือนกัน ใจ ไม่ต้องมาเหมือนต้นไม้ ค่อยๆ มาเจริญงอกงาม แต่นี้กระแสของใจมันไวกว่านั้น มันก็เลยวาคิด ปั๊บเกิดปั๊บ อารมณ์มันหายไป เห็นไหม ความสืบทอดเนื่องของใจที่มันจะสงบนี้มันถึงน้อยลงๆ... น้อยลงๆ น้อยลงตรงนี้ไง นี่ศาสนธรรมชี้ตรงนี้เข้าไป

พอเรายึดหลักเข้าไป ความสงบของเราจะเกิดมากขึ้น เพราะว่าเราเชื่อธรรม เห็นไหม เชื่อ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน นี่ความสงบเป็นที่พึ่งของเรา จะเป็นที่พึ่งของเรา ได้ ที่พึ่งของเรานะ พออยู่พอกินแล้วก็ต้องก้าวเดินต่อไป เอาความสงบแท้ สงบจริงอันนั้นใจ

ที่นี้ ความสงบจริง เกิดสงคราม ทำสงครามทำลายกันนะ ทำลายหัวใจ ทำลายสิ่งที่เป็นอยู่ในหัวใจ ต้องทำลายให้หมด ทำลายเข้าไป นี่มันสงวนรักษาไม่ยอมทำลาย ถึงได้พลิกกลับมาว่า การทำลายนั้นเป็นการทำลาย ถ้าเราไม่เข้าใจว่าทำลายแล้วจะหมดไปไง แต่การทำลายนี้เหมือน ก่อสร้างบ้านเรือนขึ้นมา มันก่อสร้างมาเป็นอริยบุคคลขึ้นมา สูงขึ้นมาเป็นชั้นๆ เห็นไหม นี่ธรรมแท้ เกิดที่ใจ อันนี้ถึงว่าเป็นสมบัติของเราใจ ไม่ใช่สมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว เป็นสมบัติแท้ขึ้นมา

พระสารีบุตร ที่แรกเชื่อฟังมาก่อน สุดท้ายแล้วไม่ใช่เชื่อ เห็นไหม ไม่ใช่ขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าเลย ที่แรกเชื่อมาๆ ตลอด จนไปพูดกับพระ พระไปฟ้องพระพุทธเจ้าใจ พระพุทธเจ้าถึงได้เรียกพระสารีบุตรแล้วถามต่อหน้าพระใจว่า “ไม่เชื่อเราจริงหรือ”

“ไม่เชื่อ” แต่ท่านก็พูดเป็น ๒ คำว่า แต่ก่อนนั้นเชื่อมาก ความเชื่อ เห็นใหม่ นี่ฟังธรรม ฟังธรรมไปเรื่อยๆ มีความเชื่อมาก แต่เดี๋ยวนี้มันรู้แจ้งขึ้นมา มันรู้ขึ้นมาจากความเป็นจริงของพระสารีบุตร นี่สมบัติของพระสารีบุตร เห็นใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ดวงใจดวงนั้น สอุปาทิเสสนิพพาน ตอนที่มิชิวิตอยู่ อุปาทิเสสนิพพานที่ดับขันธนิพพานไป นั่นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในหัวใจนั้นเป็นพระอรหันต์ หัวใจนั้นเป็นไปหมดเลย พระสารีบุตรนิพพานไป พระสารีบุตรก็เอาธรรมของพระสารีบุตรไป เห็นใหม่

มันเป็นอยู่ที่ใจ ถ้าดี ถ้ามันดีจริง มันสงบจริง มันไม่ใช่เหมือนกับไฟไหม้ป่า เห็นใหม่ ไฟไหม้ป่ามันสงบได้ชั่วคราว พอชั่วคราวขึ้นมาแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นมามันก็เป็นต้นไม้หรือว่าเป็นเชื้อเดิมของต้นไม้อีกไม้มันอยู่ในเครือโผล่ขึ้นมา อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำความสงบแล้วเรามีความสุขพออย่างนั้น เดียวมันก็ขึ้นมาทวนใจเราก็คือ นี่ถึงว่า ความสงบอันไหนที่ว่ามันทำให้มันแน่นอนได้ เราก็คือต้องพยายามอันนั้น

แล้วมันก็ยังเกิดตาย เห็นใหม่ คนเรานี้เกิดตายๆ ไปตลอด นี่เกิดตายไปพร้อมกับจิตดวงนี้ ถ้าจิตดวงนี้จับสมอันนี้ใจ จับสมสมบัติของธรรม ธรรมแนบไปกับใจ ใจเท่านั้นเป็นภาชนะใส่ธรรม สมบัติของธรรม สมบัติของใจมันเป็นไปเกิดดับไปพร้อมกับใจ สมบัติส่วนของโลกเรา สมบัติส่วนที่เราหาmani ความกระทบกระทั่ง ความเบียดเบียนภายนอก เพราะมันมีกายแล้วมันถึงกระทบกระทั่งกัน เห็นใหม่ เพราะมันมีกาย กายนี้ต้องการความบำบดรักษา บำรุงรักษา เราก็คือต้องหามาๆ การหาทานั้นก็ไปการเบียดเบียนกระทบกระทั่งกันภายนอกไปอีกแล้ว

นี่เราถึงว่า ถ้าเข้าใจสมบัติของใจกับสมบัติของกาย เห็นใหม่ สมบัติของกาย หามาได้อยู่ชาตินี้ก็ใช้อยู่ชาตินี้แล้วทั้งไว้ที่นี้ จำเป็นใช้เฉพาะที่ที่เราใช้ไปแล้วอันนั้นเป็นบุญกุศลหรือว่าเป็นบาปอกุศลที่เราทำขึ้นมา มันต้องไปกับใจดวงนั้น ใจนี้มันเจริญมามันเสื่อมไป มันมีขาวมีคำตลอดถึงมันมีลุ่มๆ ดอนๆ ใจ มันจะไม่มีขาวไปตลอด และไม่มามีคำไปตลอด เพราะกิเลสมันเป็นธรรมชาติเป็นอย่างนี้อยู่แล้วในหัวใจ

นี่เรามีหลักเกณฑ์เพราะเราเชื่อธรรม เราฟังธรรม ความสงบยิ่งแนบแน่นเท่าไร ความทำผิดพลาดจะน้อยลงๆ เพราะมันเชื่อเข้าไปเรื่อยๆ ความเชื่ออันนั้นมันเห็นคุณเห็นโทษเองนะ ความเชื่อ ความเห็น เห็นคุณและเห็นโทษของมันใจ ก็ต้องอาศัยสมบัติอันนี้ให้ฝังไปที่ใจ เวลามัน

เกิดตายแล้ว เกิดไป เวลามันตายไปไปเกิดใหม่มันจะได้ไม่ต้องทุกข์ยากมากเท่านี้ไง ทุกข์ยากมากเท่าสิ่งที่มันเคยประสบอยู่อย่างนี้ อันนี้เป็นสมบัติภายนอก

แล้วสมบัติภายใน คุณคิดว่า พระดีๆ สมบัติภายใน พระดีนี้ พระดีมันดีจากภายในหัวใจ ถ้าดีนะ อย่างอาจารย์บอกว่า พระดีแท้ขึ้นมา จะไม่กล้าไปกล่าวติเตียนความนิ่งอยู่ของพระอรียเจ้าทั้งหมด เห็นไหม ความนิ่งอยู่ไง ความนิ่งอยู่คือใจสมบูรณ์แล้ว นิ่งสงบอยู่ ความสงบสุขอันนั้นเต็มที่แล้ว ไม่แสดงออกมาจากภายนอก ภายนอกแสดงออกมาแล้วมันเหมือนโลกใจ มันมองกันไม่ออก มันมองกันไม่ออกว่าออกมาแล้วนี่กรรมมันจะเป็นอย่างไร ความเห็นกรรมอันนั้นก็ตีค่าเหมือนกัน คนกรรมเคลื่อนไหวเหมือนกัน สันดานมันเหมือนกัน เห็นไหม แต่ใจไม่เหมือนกัน

พอใจไม่เหมือนกัน มันถึงว่าอยู่ภายใน ความคิดจากภายในนั้นจะไม่มี ไม่มีเจตนาเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่า “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

เจตนาเวลาคิด ความดำริ ความเจตนาอันนั้น เห็นไหม นี่กิเลสมันเกิดมาพร้อมกัน ถ้าไม่มีเจตนาเลย ไม่มีการทำผิดพลาดเลย แต่อันที่เป็นไปที่ทำอยู่นี้มันเป็นสัญชาตญาณเท่านั้น ความเป็นสัญชาตญาณออกไป มันก็เลยว่ สัญชาตญาณมันอาจจะไม่ถูกต้อง ไม่ถูกใจของทุกคนบ้าง เห็นไหม มันจะผิด มันจะว่าไม่เหมือนกันตรงนั้นไง

แต่เจตนาความดำริที่มารจะเกิดขึ้นมานี้ อันนี้มันไม่มี มันไม่มี ถึงว่า ความสงบจากว่าไม่มี ความผิดพลาดเลย ถึงพ้นออกไปจากการออกสมมุติทั้งหมด ในวินัยนี้พ้นออกจากสมมุติทั้งหมด เห็นไหม ถึงว่าเป็นปาปมุตใจ ไม่เป็นผิด ไม่เป็นโทษเลย ไม่มีโทษในใจดวงนั้นเลย เพราะใจดวงนั้นเป็นโทษไม่ได้ แต่ในกรรมของกายปรับโทษได้

ดูอย่างพระจักขุบาลเป็นพระอรหันต์แล้ว พระจักขุบาลตาบอดขึ้นมา แล้วพอกลับมา เขาหลานรับกลับมาแล้ว กลับมาถึงเอากุฏิอยู่ ทำทางจงกรมเดินอยู่ แล้วทำราวไว้เพราะตาบอด นี่วิหารธรรมของพระอรหันต์ เห็นไหม พระอรหันต์ที่สิ้นกิเลสแล้วยังพยายามทำความเพียรอยู่เพื่อเป็นวิหารธรรม เดินจงกรมอยู่ เขี่ยบสัตว์ตาย พอเขี่ยบสัตว์ตาย พระเขาเห็นว่าเวลาตาดีอยู่นี้ไม่เห็นทำความเพียร ตาบอดแล้วมาทำความเพียรอยู่นี้มาเขี่ยบสัตว์ตาย

ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าจะปรับอาบัติ เป็นอาบัติ เพราะเหยียบสัตว์ ตายนี้เป็นปาจิตตีย์ ทำสัตว์ตายไปนี้ ตามวินัย ตามกฎหมายแน่นอนเลย ภิกษุทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไปเป็นอาบัติปาจิตตีย์ นี่ตาเนื้อมันจับกันแค่นี้ ก็เลยไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เรียกพระมา แล้วพระจักขุบาลมาด้วย บอกว่า ไม่ใช่ พระจักขุบาลนี้เป็นพระอรหันต์ พระที่ไปกล่าวโทษพระจักขุบาลนี้ผิดอีกต่างหาก เพราะพระอรหันต์นี้พ้นจากสมมุติ พ้นจากความผิดทั้งหมด พ้นจากกฎหมายใด กฎหมายควบคุมใจของพระจักขุบาลไม่ได้ แต่ร่างกายนั้นนะ เท่านั้นเหยียบสัตว์ตาย เห็นชัดๆ อยู่อย่างนั้น พระเขามองกันแค่นี้ไง มองแค่นี้แล้วไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ปาปมุตมันมีผลอย่างนี้ต่างหาก ไม่ใช่ว่าปาปมุตแล้วจิตดวงนั้นจะไม่ทำความผิดอีกเลย จิตดวงนั้นไม่ทำแน่นอน แต่ร่างกายมันเคลื่อนไหวไปโดยที่ตาบอด ตามองไม่เห็น ตานี้สื่อไม่ได้ การเหยียบไปนี้มันเป็นสัญชาตญาณเท่านั้น มันเป็นไปตามกรรม หรือจะเป็นกรรมของสัตว์นั้นก็ ได้ ต้องมาชดใช้กรรมที่ว่าเคยทำไว้กับพระจักขุบาล ต้องมาให้เหยียบตายตรงนั้น

นี่ปาปมุตเป็นอย่างนี้ ปาปมุตไม่ใช่ว่าไม่ทำความผิดเลย ไม่เห็นมีความผิดเลย เราไม่มีความผิดเลย จะเป็นความผิดไม่ได้ อย่างนั้นพระอรหันต์เกิดขึ้นมาในโลกนี้แทบไม่ได้เลยนะ จะมีบ้างที่ว่าเรียบร้อยสงบเสงี่ยมจนไม่มีความผิดเลย เห็นด้วย มี แต่ว่าสัญชาตญาณอันนี้มันยังมีอยู่ บ้าง นี้ความสุขแท้เกิดจากตรงนั้นไง ความสุขแท้ ความสงบสันติอยู่ในหัวใจดวงนั้น หัวใจดวงนั้นไม่เป็นโทษไม่เป็นภัยกับใครทั้งสิ้น เรามีครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะอันนี้ไง

ถึงว่า ความสุขไหนเราเข้าใจถึงธรรมได้ เราพยายามค้นคว้าหรือพยายามไขว่คว้ามาได้ ขนาดไหนก็เป็นของเรา

นี่ฟังธรรมขึ้นมาแล้วก็ยืนยันกับใจใจ ฟังธรรมอันนี้ ธรรมที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทานไว้ ศาสนธรรม เห็นไหม ฟังธรรม ธรรมอันนี้เข้าไปกอดกิเลสอันนี้ไว้ไง กอดความเห็นผิด กอดความไม่เชื่อ กอดความที่ว่าเราจะเอาตามใจเรา นี่ธรรมเข้าไปกอดตัวนี้ไว้ เห็นไหม ยุบยอบลงๆ ความสงบเกิดขึ้นจากตรงนั้นๆ นี่ฟังธรรมมีประโยชน์ตรงนั้น สุดท้ายแล้วเราก็มีความผ่องใสในใจ ความเชื่อมั่นของใจเราไง

ฟังธรรมแล้ว สุดท้ายของธรรมคือใจผ่องแผ้ว เข้าใจตามธรรมนั้น เห็นใหม่ ระบบความคิด
ก็เรียบร้อยขึ้นมา ความสงบเกิดขึ้นไปเรื่อยๆ จนสุดท้ายต้องใจนั้นสงบจริงของมัน แล้วมันจะไม่
เป็นภัยขึ้นมากับใครอีกเลย เอวัง